

“Amèrica no ha tingut cap Verdun”

El ministre d'Afers Estrangers alemany, Joschka Fischer, explica el fracàs de la diplomàcia en el conflicte de l'Iraq. A més, aporta el seu punt de vista sobre el poder global dels Estats Units i la feblesa de la política exterior europea.

Amb la primera bomba caiguda sobre Bagdad va fracassar definitivament el seu pla de desarmar l'Iraq amb mitjans pacífics. Per què s'ha arribat a aquest punt?

—Clar i ras, perquè totes dues posicions, el desarmament controlat d'aquí i el canvi violent de govern d'allà, no han fet possible cap compromís.

—Però era viable, el desarmament sense recórrer a la guerra?

—I tant. Combinant la pressió militar, les inspeccions i les mesures individuals s'hauria pogut produir un desarmament total de l'Iraq.

—Una bella hipòtesi, però s'hi hauria d'haver renunciat a una sorollosa campanya electoral i entrar en converses seriosament amb els nord-americans.

—Això és el que he fet. Des del 18 o el 19 de setembre del 2001, quan el sotssecretari de defensa, Paul Wolfowitz, m'exposà a grans trets com s'havia de respondre al terrorisme internacional: els EUA havien d'alliberar una sèrie de països dels seus governs terroristes, fins i tot amb la força si no hi havia més remei. A la fi sorgiria un nou ordre mundial amb més democràcia, pau, estabilitat i seguretat per a les persones.

—Una visió de futur que vostè, probablement, no comparteix del tot.

—Ni puc ni vull imaginar que ens trobem davant d'un seguit de guerres de desarmament. Més aviat hauríem de continuar desenvolupant els instruments per a les solucions pacífiques, sobretot l'ONU. No es pot permetre que al final només tinguem l'alternativa de deixar que ens amenace un perill terrible o ser conduïts a una guerra de desarmament. Ho hem d'evitar, és el deu-

re de la política i és el que vol la majoria en el Consell de Seguretat. Però, ara com ara, no s'ha arribat a un veritable diàleg transatlàntic sobre això.

—Per què no?

—Perquè els europeus han començat massa tard a mantenir una discussió estratègica per la seua part. Això és el que hem de recuperar. Estan en joc les grans qüestions de la humanitat: en quin ordre mundial volem viure? Quins són els elements essencials? Quins són els nous perills i riscos de la nostra política d'intervenció fins ara? Com ens hi hem d'enfrontar?

—No deu ser més aviat que el diàleg transatlàntic no ha reeixit perquè els alemanys han apostat massa unilateralment per França i, després, per Rússia?

—No.

—O perquè el Govern federal alemany s'ha definit massa prompte i massa clarament i per això ja no pot continuar lligat al procés de decisió nord-americà?

—La qüestió és si els països que ara se situen estretament al costat dels EUA tenen o han tingut cap influència. Ens hauríem d'haver acostat realment als nord-americans? No es pot defensar una política de la qual no s'està convençut. El retret que s'ha fet al canceller federal d'haver fet campanya electoral amb el tema de l'Iraq s'esfondra. És clar que va ser el punt central de la campanya electoral, igual com en molts altres països. Els governs que defensen la posició dels nord-americans tenen uns problemes tan grossos que estan arribant al límit de la desestabilització democràtica.

—Es refereix a països com ara la Gran Bretanya o Espanya?

—Sí, però hi ha una altra cosa sorprenent. Penseu per exemple en Mèxic, o Xile, o ara en Turquia, joves democràcies totes. En aquests països es mostra la tenacitat de la democràcia, ja que aquesta també significa mantenir opinió diferents a la dels governs amics. És a dir, que a Europa hi haja uns altres que tinguen una idea diferent a la nostra no és motiu de preocupació o de fractures, sinó més aviat una mostra de maduresa democràtica.

—Sona com si considerara que el deslligament d'Alemanya respecte als EUA reforçarà la democràcia en la postguerra.

—Ningú vol deslligar-se'n. Les relacions transatlàntiques són importantíssimes per a nosaltres. La qüestió és què fer quan la lleialtat a l'aliança i la substància de l'aliança es contradueixen. No és que ho vulguem, és que el nostre soci més important ha pres decisions que considerem summament arriscades i que van en la direcció equivocada.

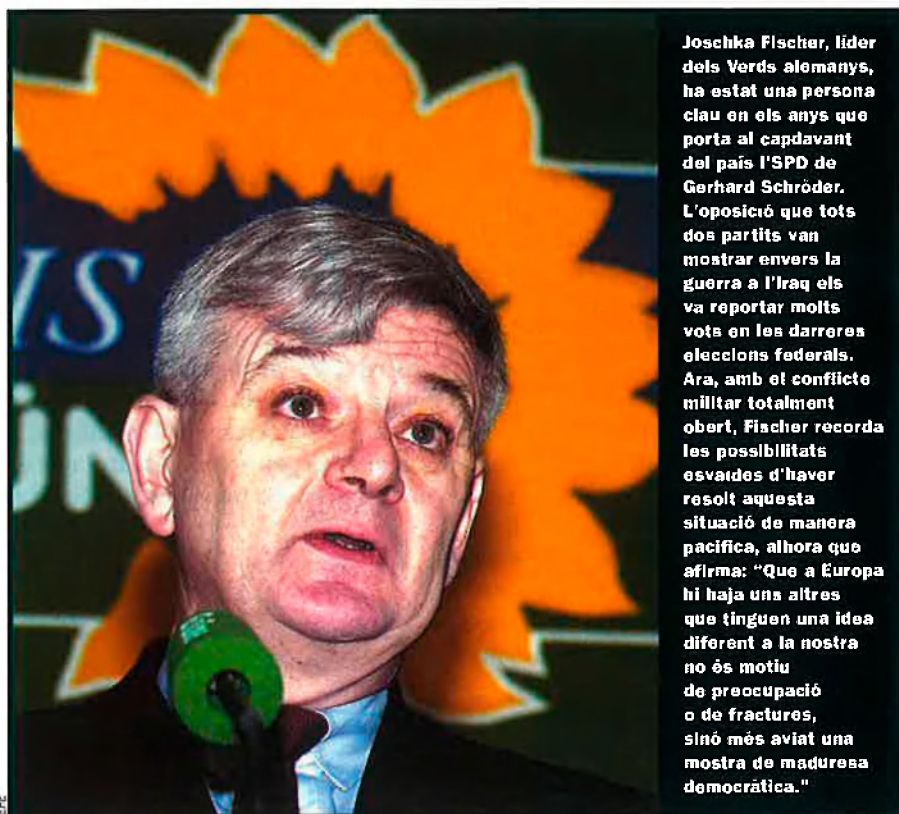
—Un final ràpid de la campanya de l'Iraq podria encoratjar l'administració Bush a engagar nous combats. Com evitar futures guerres de desarmament?

—La darrera reunió del Consell de Seguretat ha demostrat que hi ha un ampli consens entre els europeus, si més no en un punt: necessitem regles i institucions internacionals amb les quals puguem procurar, amb millors resultats que fins ara, que no s'estenguen les armes de destrucció massiva.

—Això sona molt bé, però l'exemple de l'Iraq ens ha ensenyat que els estats que tenen armes de destrucció massiva només es veuen obligats a desarmar-se amb l'amenaça de la força militar.

—Una objecció: en el cas, per exemple, de Corea del Nord, Bill Clinton va aconseguir reduir el programa nuclear dels nord-coreans sense que el públic se n'adonara. Els èxits més grans en desarmament en qüestió d'armes de destrucció massiva no s'han aconseguit militarment, sinó políticament: amb la fi de la guerra freda.

—Si més no, el cas de l'Iraq parla en contra de la seua tesi. Sense la decisió dels nord-americans de, davant del dubte, obrir una guerra, o tal vegada d'entaular-la passara el que passara, Saddam Hussein no hauria fet cap mena de concessió.



Joschka Fischer, líder dels Verds alemanys, ha estat una persona clau en els anys que porta al capdavant del país l'SPD de Gerhard Schröder. L'oposició que tots dos partits van mostrar envers la guerra a l'Iraq els va reportar molts vots en les darreres eleccions federals. Ara, amb el conflicte militar totalment obert, Fischer recorda les possibilitats esvades d'haver resolt aquesta situació de manera pacífica, alhora que afirma: "Que a Europa hi haja uns altres que tinguen una idea diferent a la nostra no és motiu de preocupació o de fractures, sinó més aviat una mostra de maduresa democràtica."

FIRA DE LA MÚSICA I DEL DISC D'ONDA

Dimarts 1

15.30 hores
Auditori Unió Musical
Per a escolars
Actuació de la Banda Jove i del Centre de Dansa de la Unió Musical Santa Cecília d'Onda
Mostra de l'evolució de la música per a dansa des del Renaixement fins a l'època contemporània

Dimecres 2

10.30 hores
Cine-Teatre Mónaco
Per a escolars
Òpera: *Bastián y Bastiana*, de W. A. Mozart

19 hores
Cine-Teatre Mónaco
Tots els públics
Òpera: *Bastián y Bastiana*, de W. A. Mozart

Dijous 3

9.30 hores
Cine-Teatre Mónaco
Per a escolars
Actuacions musicals de grups escolars (Hi participen totes les escoles i l'IES)

19 hores
Casa de la Cultura
• Inauguració FIRA DEL DISC (planta baixa)
• Inauguració exposicions:
Fons musicals Fundació Pere Sánchez (vestíbul)
Instruments valencians antics (primer pis)

• Xarrada i demostració dels instruments antics que formen l'exposició, a càrrec de Xavier Ahuir (1r pis)
• Vi d'honor per a assistents (vestíbul)

Divendres 4

19 hores
Casa de la Cultura
Xarrada: història del rock

23 hores
Cine Mónaco (Sala 2)
• Presentació del núm. 25 de la revista musical *Castellón en Vivo*
• Actuació de blues: *Papa Chaman*

Dissabte 5

19.30 hores
Casa de la Cultura (Mónaco)
Projecció pel·lícula: *Qué noche de de aquel día*, de The Beatles

Diumenge 6

19 hores
Cine Mónaco (Sala 2)
Concert de música ètnica i tradicional sahraui: *Grup El Ayood*
Música, cant i ball: Mariam Mint el Hassan, Nadjem Alal, Feku Embarek, Aziza Mint Brahim i Baba Salama

19 hores
Casa de la Cultura
Taller de percussió brasilera

Dijous 10

22.30 hores
Cine-Teatre Mónaco
Teatre-Música
Quequispas: *Canciones animadas*

19.30 hores
Cine Mónaco (Sala 2)
Projecció pel·lícula: *El muro*, de Pink Floyd

19.30 hores
Davant el Pavelló Vila d'Onda
I Festival Onda Rock's
• De 19 a 21 hores: DJ Toni Rico (resident de Museo i Kal-Kat) i DJ Vicenc Vidal
• A partir de les 24 hores: Habitat, Detrash i Düster

19 hores
Cine Mónaco (sala 2)
Presentació CD Ray Stivel: *Retazos del ayer*

Horari FIRA DEL DISC:

Dijous 3 i divendres 4: de 17 a 21 h.
Dissabte 5 i diumenge 6: d'11 a 14 i de 17 a 21 h.

Horari EXPOSICIONS:

Del 2 al 13 d'abril
Dilluns a divendres: de 17 a 21 h.
Dissabte i diumenge: d'11 a 14 i de 17 a 21 h.



Ajuntament d'Onda

—Entre “davant del dubte”, és a dir, “com a darrer mitjà” i “passe el que passe” hi ha evidentment una diferència decisiva. No ho hem d'oblidar i en aquesta qüestió té una importància no gens insignificant. De segur que l'amenaça militar hi ha tingut un paper, però amb un doble sentit. Avui podem constatar que no es tractava tan sols d'una mera façana. Al darrere hi havia una invasió militar. D'una amenaça militar ha de resultar una amenaça i no, automàticament, una guerra i la possible pèrdua de prestigi.

—Alemanya ha refusat fermament prendre part en aquesta amenaça bèl·lica.

—Hem fixat unes altres prioritats que, com abans, considere correctes. I, a més a més, no hem refusat res; només hem dit que, per motius importants, no prendríem part en accions militars.

—Encara que la majoria dels estats membres estava de ple en contra d'una guerra a l'Iraq, els EUA han ignorat l'ONU. Tenen les Nacions Unides cap mena de futur després d'aquesta desfeta?

—Feu una proposta: Què hauria d'aparèixer al seu lloc? No conec ni en la política pràctica ni en la teoria política una alternativa seriosa que pugui oferir ni tan sols bàsicament el que ofereixen les Nacions Unides.

—Els Estats Units?

—No, seria demanar massa als EUA. El seu poder militar és insuperable, però políticament aviat es trobarien al límit, perquè afronten els problemes d'acord amb els seus interessos. La majoria dels membres de l'ONU —això és el que han mostrat les discussions de les darreres setmanes i mesos— estan profundament convençuts que la guerra només és el darrer de tots els mitjans, que només s'hi ha de recórrer quan s'han esgotat tots els altres.

—Cosa que no canvia que l'Amèrica del Nord continue sent l'única potència que pot actuar globalment.

—El poder dels EUA és un factor decisiu per a la pau i l'estabilitat mundial. Sobre això no discutirem; això ho he comprès ben bé en els diversos conflictes regionals, però també en relació amb la seguretat global. No pot funcionar un ordre mundial en el qual l'in-

terès particular de la potència més poderosa siga el criteri per a fer servir la força militar. Al capdavant, tant per als grossos com per als mitjans i els petits han de servir les mateixes regles.

—Els neoconservadors que són al poder a Washington potser desqualificaran la seua insistència en les regles i les institucions internacionals dient que corresponen al pensament de “la vella Europa”.

—Robert Kagan, el polític nord-americà, ha encunyat una sorprenent imatge segons la qual els europeus viuen a Venus i estan embadalits en el somni de la pau eterna, mentre que els nord-americans provenen de Mart i es

“No conec una alternativa seriosa que pugui oferir ni tan sols bàsicament el que ofereix l'ONU”

troben en la dura realitat del cau de llops de la política internacional, en la lluita de tots contra tots. Qui conega la història d'Europa sap de les múltiples guerres que hi ha hagut aquí. Els nord-americans no han tingut cap Verdun al seu continent. Als EUA res és comparable a Auschwitz, Stalingrad o altres símbols esfereïdors de la nostra història.

—Catàstrofes totes aquestes en les quals els EUA es van posar del bàndol adequat.

—Sí, i encara els hi estem agraïts. La integració europea és la resposta a les guerres i les matances del segle. Però no es tracta del replegament en la il·lusió de la pau eterna. Prentendre de solucionar els conflictes de la forma més pacífica possible no té res a veure amb la covardia o l'entusiasme.

—Kagan no parla de nostàlgia, parla de feblesa política. No hi ha unitat política europea i Europa no té gaire importància militar. Som com aquells que van desarmats per la selva, i això ens fa poregosos, diu Kagan.

—Una mirada a la història nord-americana mostra que això és molt es-

túpida. Després de la Segona Guerra Mundial, quan els EUA eren l'única potència nuclear, una generació —la denominada “Great Generation”— tingué la força visionària no sols de posar límit al comunisme soviètic, sinó també de possibilitar la reconstrucció d'aquesta Europa, sobre la base de la cooperació i les aliances. Els EUA sempre van ser més forts quan lligaven el seu poder a la seua força per a formar la coalició i proporcionaven regles internacionals que acceptaven tots.

—La qual cosa no canvia que els europeus, que aposten sobretot per les regles i les institucions, malgrat tot, o per això, siguen tan febles políticament.

—N'haurem de traure conseqüències.

—Quines?

—Hem de prendre més responsabilitat...

—...i compartir amb els francesos el vet en el Consell de Seguretat?

—Oblideu-vos-en. Són hipòtesis que no es poden transformar en realitat.

—I què proposa?

—La política exterior europea necessita institucions més fortes. Dit d'una altra manera: quan els països han actuat com a estats nacionals, Europa ha estat feble. Quan hi ha institucions comunes que funcionen, Europa és forta.

—I concretament això què vol dir?

—Que hem d'ampliar i enfortir conjuntament la nostra capacitat i que necessitem un ministre d'Afers Estrangers fort que unesca en una persona, amb un número de telèfon, la funció de Javier Solana com a alt representant i de Chris Patten com a comissari.

—Estaria vostè disposat a omplir de contingut aquest càrrec?

—No es tracta d'això. El que és decisiu és...

—...qui ho faça.

—No. Decisiu és si els països europeus estan disposats a comprendre que necessiten institucions comunes que no es dirigeixen contra els estats, sinó que aporten més pes europeu i capacitat de maniobra en la política exterior i de seguretat. Només així podrà Europa continuar tenint un paper important.